

Nr 258.

Av herr **Johansson, Johan, m. fl.**, om inrättande av en statlig lånefond till jordbrukets stödjande.

Den ekonomiska kris, som sedan flera år råder i världen, har hårt drabbat vårt lands jordbrukande befolkning. Genom den särskilt under nästlidna år inträdda skärpningen av krisen hota de ekonomiska svårigheterna att bliva en mycket stor del av landets jordbrukare övermäktiga. För de svårast skuldsatta kan ekonomiskt sammanbrott befaras, därest effektiv hjälp ej i tid lämnas. På grund av de talrika affärs- och borgensförbindelser, som gälla jordbrukare emellan, skulle, om jordbrukarna i större omfattning råka i ekonomiskt obestånd, tvivelsutan följa en ekonomisk katastrof för jordbruket av oberäknelig räckvidd och med de mest vittomfattande följder icke endast för jordbruksnäringen utan för landets ekonomiska och sociala liv i dess helhet.

Det torde under dylika förhållanden vara ett statsintresse av största betydelse, att utomordentliga åtgärder vidtagas i förebyggande syfte.

Orsakerna till jordbrukskrisen äro många och samverkande. Det ligger i sakens natur, att olika utvägar måste sökas för dess avhjälpan. För att kunna bestrida räntor, skuldavbetalningar, skatter och nödvändiga löpande utgifter hava jordbrukarna i vida kretsar icke haft annan möjlighet än att tillgripa ökad skuldsättning, oftast mot växlar eller lån på kort tid och till hög ränta. På grund av jordbrukets svaga räntabilitet ha dessa korta krediter ytterligare försvagat ställningen. Det är därför ett livsvillkor för jordbruket, att billiga penningar ställas till förfogande i tillräcklig mängd och på tillräckligt lång tid för att bereda dess utövare möjlighet att bestrida nödvändiga utgifter. De möjligheter i detta avseende, som redan finnas, såsom belåning av inteckningar i hypoteksföreningar och sparbanker, torde redan vara till större delen utnyttjade. Ingen av dessa kreditanstalter torde lämna stående lån mot inteckning, som ligger högre än två tredjedelar av fastighets taxeringsvärde, varför högre belägna inteckningar utan betungande ränta och amortering för närvarande ej kunna göras till föremål för belåning i bankinrättning.

Det är därför ett oavvisligt behov, att ytterligare lånemöjligheter skapas för att bereda jordbrukare erforderliga krediter mot högre belägna inteckningar, borgen eller annan säkerhet.

Redan tidigare ha statsmakterna behjärtat jordbrukets behov av ökade lånemöjligheter genom inrättande av svenska jordbrukskreditkassan. Denna kassas kapitaltillgångar äro dock under nuvarande förhållanden ej tillräckliga för att

hjälpa jordbrukarna i deras betryckta läge med lån på längre tid mot billig ränta. Ej heller hava centralkassor för jordbrukskredit ännu bildats i alla delar av landet. Med hänsyn härtill synes nödvändigt att en särskild statlig lånefond bildas, från vilken lån kunna lämnas dels till svenska jordbrukskreditkassan, dels även till andra penninginrättningar, som äro villiga att fungera som låneförmedlare. Nämda fond skulle användas för utlåning till jordbrukare, varvid avseende skulle fästas icke blott vid den erbjudna säkerheten utan särskilt vid gäldenärens personliga egenskaper och förhållanden. Räntan skulle utgå efter samma räntefot, som staten betalar för fast upplåning, dock högst 5 procent. Såsom lämpliga låneförmedlare synas förutom jordbrukskreditkassan i första rummet böra fungera sparbanker i olika delar av landet.

Med stöd av det anförda få vi hemställa, att riksdagen ville besluta,

att ett belopp av fyrtio miljoner kronor avsättes till en fond, att användas för utlåning till jordbrukare i enlighet med de grunder, som ovan angivits, och att fonden förvaltas av riksgäldskontoret i enlighet med av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser.

Stockholm den 22 januari 1932.

Johan Johansson,

Friggeråker.

Anton Pettersson.

Per Andersson.

Ernst Svensson.

Axel Löfvander.

L. Tjällgren.

And. Henriksson.

Erik von Heland.

L. G. Bodin.

Oscar Ericson.

Petrus Nilsson.

K. G. Westman.

Karl Andersson.

Per Gustafsson.

J. A. Larsson.